

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 10 päivänä helmikuuta 1997,

menettelytapojen määrittelemisestä siirryttäessä Euroopan koottujen tilien järjestelmästä (EKT:n toinen painos) Euroopan kansantalouden tilinpidon ja aluetilinpidon järjestelmään (EKT 1995)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(97/178/EY, Euratom)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen

ottaa huomioon Euroopan kansantalouden tilinpidon ja aluetilinpidon järjestelmästä 25 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96⁽¹⁾ 8 artiklan 3 kohdan sekä markkinahintaisen bruttokansantulon muodostamisen yhdenmukaistamisesta 13 päivänä helmikuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/130/ETY, Euratom⁽²⁾ 6 artiklan,

sekä katsoo, että

jäsenvaltioiden bruttokansantulon arviointia koskevat varaukset poistettaneen vuoden 1998 joulukuun 31 päivään mennessä,

EKT 1995 ja EKT:n toinen painos johtavat käytössä erilaisiin lopputuloksiin,

EKT 1995:stä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 8 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi on tarpeen tunnistaa joulukuuhun 1996 mennessä määritelmäerot EKT 1995:n ja EKT 1979:n välillä ja arvioida niiden vaikutukset, jotta voidaan johtaa bruttokansantuo-

tetta (BKT) ja bruttokansantuloa (BKTL) koskevia tietoja EKT:n toisen painoksen mukaisesti EKT 1995:n mukaisten BKT:ta ja BKTL:a koskevien tietojen perusteella,

jos tämän päätöksen voimaantulon jälkeen havaitaan uusia, bruttokansantuotteeseen tai bruttokansantuloon vaikuttavia eroja EKT 1979:n ja EKT 1995:n välillä, komissio ryhtyy neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 8 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin tämän päätöksen liitteen muuttamiseksi,

yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1552/89⁽³⁾ 19 artiklassa säädetään, että komissio tarkastaa omien varojen tarpeisiin toimitetut aggregaatit kunakin vuonna yhdessä sen jäsenvaltion kanssa, jota asia koskee, erityisesti niiden tapausten osalta, joihin on kiinnitetty huomiota BKTL:n hallintokomiteassa,

tästä päätöksestä johtuvat toimenpiteet toteutetaan kustannustehokkuuden periaatetta noudattaen mutta varmistaen samalla bruttokansantuote- ja bruttokansantuloarvioiden korkea laatu, ja

tässä päätöksessä määrätty toimenpiteet ovat yhdenmukaisia direktiivin 89/130/ETY, Euratom 6 artiklan mukaisesti perustetun komitean antaman lausunnon kanssa,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 310, 30.11.1996, s. 1

⁽²⁾ EYVL N:o L 49, 21.2.1989, s. 26

⁽³⁾ EYVL N:o L 155, 7.6.1989, s. 1

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tämän päätöksen liitteessä on lueteltu BKTL:n hallintokomitean ennen joulukuun 31 päivää 1996 havaitsemat ja tunnustamat EKT:n toisen painoksen ja EKT 1995:n väliset määrittelyerot, joilla on vaikutusta BKT:seen tai BKTL:oon. Jäsenvaltioiden on arvioitava ja kirjattava kaikki kyseiset määritelmäerot 2 artiklassa määrätyn periaatteen mukaisesti. Niiden on toimitettava komissiolle tarvittavat tiedot ja selvitykset kustakin erosta direktiivin 89/130/EY, Euratom 5 artiklan mukaisesti.

2 artikla

EKT:n toisen painoksen mukaiset ja direktiivin 89/130/EY, Euratom mukaisesti toimitetut bruttokansantuloa koskevat tiedot sekä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93⁽¹⁾ perusteella ilmoitetut bruttokansantuotetta koskevat tiedot johdetaan EKT 1995:een perustuvista ja jäsenvaltioiden neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 7 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamista tiedoista mukauttamalla viimeksi mainittuja tietoja niin, että niissä otetaan huomioon 2 artiklassa tarkoitettujen EKT:n toisen painoksen ja EKT 1995:n välisten määrittelyerojen vaikutukset.

Tämä periaate voidaan tiivistää yhtälön muotoon seuraavasti:

- a) EKT:n toisen painoksen mukaiset BKT-tiedot
= EKT 1995:n mukaiset BKT-tiedot
— 1 artiklassa tarkoitettujen EKT 1995:n ja EKT:n toisen painoksen välisten määrittelyerojen vaikutusten yhteenlaskettu arvo.
- b) EKT:n toisen painoksen mukaiset BKTL-tiedot
= EKT 1995:n mukaiset BKTL-tiedot
— 1 artiklassa tarkoitettujen EKT 1995:n ja EKT:n toisen painoksen välisten määrittelyerojen vaikutusten yhteenlaskettu arvo.

3 artikla

1. Tämän päätöksen 1 ja 2 artiklan määräyksiä sovelletaan:

- a) direktiivin 89/130/EY, Euratom nojalla toimitettuihin bruttokansantuloa koskeviin tietoihin vuodesta 1998 alkaen ja niin kauan kuin Euroopan yhteisön omista varoista 31 päivänä lokakuuta 1994 tehty päätös 94/728/EY, Euratom⁽²⁾ on voimassa,

- b) asetuksen (EY) N:o 3605/93 tarpeisiin toimitettuihin, vuotta 1998 koskeviin tietoihin.

Määräyksiä voidaan soveltaa myös:

- c) vuosia 1995—1997 koskeviin BKT- ja BKTL-tietoihin, joita jäsenvaltiot voivat toimittaa EKT 1995:n perusteella 1 kohdan a ja b alakohdassa mainittujen direktiivin ja asetuksen tarpeisiin.

2. 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen osalta komissio voi vaatia jäsenvaltioita toimittamaan tiedoksi EKT:n toisen painoksen ja EKT 1995:n välisistä määrittelyeroista aiheutuvien muutosten suuruuden.

4 artikla

Jos päätös 94/728/EY, Euratom pysyy voimassa joulukuun 31 päivän 1999 jälkeen, komissio ottaa tämän päätöksen uudelleen tarkasteltavaksi ja ryhtyy tarvittaessa asianmukaisiin toimenpiteisiin.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 10 päivänä helmikuuta 1997.

Komission puolesta

Yves-Thibault DE SILGUY

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL N:o L 332, 31.12.1993, s. 7

⁽²⁾ EYVL N:o L 293, 12.11.1994, s. 9

*LIITE***BKT:SEEN TAI BKTL:OON VAIKUTTAVAT MUUTOKSET EKT 1979:N TOISEN
PAINOKSEN JA EKT 1995:N VÄLILLÄ****Luettelo muutoksista**

Tässä asiakirjassa kuvaillaan seuraavat muutokset, joilla on vaikutusta BKT:seen tai BKTL:oon:

1. Kotimaisuuden edellytykset
2. Välilliset rahoituspalvelut (FISIM)
3. Vakuutukset
4. Suorien sijoitusten tuotto
5. Korkotulot
6. Viljeltyjen kasvien luonnollinen kasvu
7. Atk-ohjelmat ja laajat tietokannat
8. Sotilastarvikkeet ja -ajoneuvot lukuun ottamatta aseita
9. Keskeneräiset työt palvelualalla
10. Mineraalien etsintäkustannukset
11. Kiinteän pääoman kuluminen teihin, siltoihin yms.
12. Julkisteyhteisöjen luvat ja maksut
13. Omaa loppukäyttöä varten olevan tuotoksen ja vapaaehtoistyön tuotoksen arvottaminen
14. Tuotantohyödykkeiden arvokynnys
15. Markkinoiden/markkinattomuuden edellytykset
16. Tukipalkkiot
17. Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteokset
18. Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteosten käyttöoikeuksiin liittyvät palvelut
19. Autotallit
20. Kotitalouksien maksamat autojen rekisteröintiverot
21. Luontoismuotoiset palkansaajakorvaukset
22. Aineettomien valmistamattomien varojen käyttömaksut
23. Leimaverot

Käsitteet

Käsitteet vaativat alkuhuomautuksia. On syytä mainita, että useat BKTL-kyselylomakkeeseen sisältyvistä EKT 1979:n käsitteistä on poistettu EKT 1995:stä. Sellaisia ovat esimerkiksi markkinahintainen tuotos (P10), markkinahintainen bruttolisäarvo (N1p) ja kulutus talousalueella (P3B). Tiettyjen EKT 1979:n käsitteiden korvaaminen entistä toimivammilla EKT 1995:ssä ei luonnollisestikaan tarkoita, ettei aikaisempia käsitteitä voisi koota EKT 1995:n yhteydessä. EKT 1979:n kokonaissuureet voidaan tietenkin laskea yksityiskohtaisista kansallisista tileistä EKT 1995:n perusteella edellyttäen, että kukin käsitteellinen muutos huomioidaan erikseen. Vaikkei markkinahintainen bruttolisäarvo ole EKT 1995:ssä itsenäinen käsite, on silti täysin mahdollista käyttää sitä ja laskea sen arvo, kunhan kaikki kyseisen kokonaissuureen osat arvioidaan EKT 1995:n sääntöjen mukaisesti.

Yhteenvetotaulukko

Kunkin edellä mainitun käsitteellisen muutoksen vaikutukset on esitetty tiivistettynä taulukossa 1.

Taulukossa 1 esitetään, millaisia vaikutuksia on siirtymisellä EKT 1979:stä EKT 1995:een. Kutakin käsitteellistä muutosta vastaa taulukossa sarake, joka on numeroitu edellä mainitun luettelon mukaisesti. Taulukossa "+" merkitsee positiivista vaikutusta kyseiseen tekijään, "-" merkitsee negatiivista vaikutusta, "x" tarkoittaa, että vaikutuksia voi syntyä, mutta niiden etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

Ilmoitusvaatimukset

Tässä asiakirjassa käsitellään EKT 1979:n ja EKT 1995:n välisten, toisinaan varsin monimutkaisten määritteellisten muutosten toimeenpanoa, ja sen vuoksi esitetyt analyysit ovat erittäin yksityiskohtaisia. Ilmoituksia ei edellytetä jätettävän yhtä yksityiskohtaisessa muodossa.

Taulukko 1:

Siirtyminen EKT 1979:stä EKT 1995:een

BKTL-KYSELYLOMAKE (EKT 1979)		Muuttuneen käsitteen numero																							
		EKT koodi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
TUOTANTO																									
1	Tavaroiden ja palveluiden tuotos (tuottajahinnoin, miinus laskutettu alv)	P10	x		+		x	x	x		+			+		x	-	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Väliuotokäyttö (ostohinnoin, miinus vähennyskelpoinen alv)	P20	x	x	+		-	-	-		+				+	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+
3	Markkinahintainen bruttolisäarvo (miinus alv)	N1p	x	x	x		+	+	+		+			+	-	-	x	x	x		+	+	+	+	x
4	Tuotteiden arvonlisävero	R21																							
5	Tuontiin liittyvät verot (lukuun ottamatta alv:tä)	R29																			+				
6	Tuontitukipalkkiot	R39																							
MENOT																									
7	Kotitalouksien kansallinen loppukulutus	P3Ap	x	+	+								+		+	x	-	+	+	+	+	+	+	+	+
8	Kotimaisten kotitalouksien ulkomainen loppukulutus	P32	x		x																+				+
9	Ulkomaisten kotitalouksien loppukulutus talousalueella	P33	x		x																				+
10	Kotitalouksien loppukulutus talousalueella	P3Bp	x	+	+								+		+	x	-	+	+	+	+	+	+	+	+
11	Yksit. voittoa tavoittelemattomien instituutioiden kollektiivinen kulutus	P3Bp		+	+								-		-	x	-	x	x	+	+	+	x	+	+
12	Julkishallinnon kollektiivinen kulutus	P3Bp		+	+								-		-	x	-	x	+	+	+	+	+	+	+
13	Loppukulutus talousalueella	P3B		+	+								-		-	x	-	x	+	+	+	+	+	+	+
14	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	P41											+		+	-									+
15	Varaston muutokset	P42	x							x									+	+	+				x
16	Tavaroiden ja palveluiden vienti	P50	x	+	+														+	+	x		+	+	+
17	Tavaroiden ja palvelujen tuonti	P60	x	+	+														+	+	x		+	+	+
18	Vientiin ja tuontiin tase	P50-P60	x	x	x														x	x	x				x
TULOT																									
19	Kotimaisten yksiköiden maksamat palkansaajakorvaukset	R10	x																			+			
20	Toiminnan bruttolisäämä taloudessa	N2	x	x	x								+		+	-	x	-	x	+	+		x		+
21	Tuotantoon ja tuontiin liittyvät verot	R20	x										-												
22	Tuotannon ja tuonnin tukipalkkiot	R30	x														x								+
23	MARKKINAHINTAINEN BRUTTOKANSANTUOTE	N1	x	x	x								+		+	-	x	-	x	+	+	+	+	+	+
24	Ulkomailta saadut palkansaajakorvaukset		x																			+			
25	Ulkomaille maksetut palkansaajakorvaukset		x																			+	+		
26	Ulkomailta saatu omaisuus- ja yrittäjätulo		x	x	+															-	x				
27	Ulkomaille maksettu omaisuus- ja yrittäjätulo		x	x	+															-	-				
28	MARKKINAHINTAINEN BRUTTOKANSANTULO		x	+	x		x						+		+	-	x	-	x	+	+	+	x	+	+
Huom.																									
(-) Negatiivinen vaikutus (suurempi tai yhtä suuri kuin 0)																									
(x) Vaikutuksia saattaa olla, etumerkki ei vielä tiedossa																									
(?) Vaikutus luultavimmin merkityksetön neljännen tutkimuksen kannalta																									

Huom.

(+) Positiivinen vaikutus (suurempi tai yhtä suuri kuin 0)

(-) Negatiivinen vaikutus (pienempi tai yhtä suuri kuin 0)

(x) Vaikutuksia saatava olla, etumerkki ei vielä tiedossa

(?) Vaikutus luultavimmin merkityksetön neljännen tutkimuksen kannalta

1. Kotimaisuuden edellytykset

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Opiskelijat	207, 210c	2.10
Laitteiden asentaminen	207	2.09 alaviite 1
Rakennustoiminta ulkomailla	207	2.09 alaviite 1, 2.15a

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:ssä esitetään opiskelijoille, laitteiden asentamiselle ja ulkomailla tapahtuvalle rakennustoiminnalle selkeät kotimaisuuden edellytykset. Kaikkien niiden osalta edellytykset poikkeavat EKT 1979:stä.

EKT 1995:n mukaan opiskelijoiden kotipaikan katsotaan aina olevan heidän kotimaassaan riippumatta siitä, kuinka pitkään he oleskelevat ulkomailla. EKT 1979:ssä annettiin yhtä selkeät mutta erilaiset kotipaikkaa koskevat ehdot (yhden vuoden sääntö). EKT 1979:n ja EKT 1995:n välillä on siten tapahtunut selvä säännön muutos.

EKT 1995 sisältää selkeät ja yksityiskohtaiset kotimaisuutta koskevat ohjeet myös ulkomailla tapahtuvalle laitteiden asennukselle ja rakennustoiminnalle, jonka tuotos on kiinteän pääoman bruttomuodostusta. Laitteiden asennuksen tuotos kirjataan asennusmaan sijaan kotimaassa. Rakennustoiminnan tuotos, joka on kiinteän pääoman bruttomuodostusta, kirjataan sille talousalueelle, jolla rakennustoiminta tapahtuu.

EKT 1979:ssä ei anneta erityisiä ohjeita kahden viimeksi mainitun tilanteen varalta. Sen vuoksi näihin toimintoihin sovelletaan EKT 1979:n perusteella kohdassa 207 annettuja yleisiä ehtoja (eli kotimaisuus määritellään yhden vuoden säännön perusteella). Siirtymä EKT 1979:stä EKT 1995:een merkitsee siis molemmissa tapauksissa ehtojen muuttumista. EKT 1995:ssä laitteiden asennusta ei enää katsota sen talousalueen tuotokseksi, jolla asentaminen tapahtuu, vaikka asentaminen kestäisi yli vuoden. Sen sijaan rakennustoiminnan, jonka tuotos on kiinteän pääoman bruttomuodostusta, katsotaan EKT 1995:ssä kuuluvan sen talousalueen tuotokseen, jolla rakennustoiminta tapahtuu, vaikka toiminta kestäisi alle vuoden ajan. Merkille pantavaa on, että muutoksista huolimatta käytännön vaikutukset BKTL:oon jäävät useiden yksittäisten hankkeiden osalta luultavasti pieniksi tai niitä ei ole lainkaan (katso jäljempänä olevaa selitystä tulojen siirrosta nimellisiltä kotimaisilta yksiköiltä).

Muutosten seuraukset

Ulkomailla opiskelevien opiskelijoiden uudenlainen käsittely vaikuttaa BKTL:oon vain siltä osin, kuin on kyseessä siirtymä BKT:sta BKTL:oon. Kyseisten opiskelijoiden saama tai maksama perustulo voidaan EKT 1979:ssä laskea isäntämaan saamiin/maksamiin perustuloihin, kun taas EKT 1995:ssä se lasketaan kotimaan perustuloihin. Rahamäärät jäänevät käytännössä pieniksi.

Sen vuoksi huomiota tarvitsee kiinnittää vain kahteen muuhun muutokseen.

Tuotannon osalta EKT 1979:n yhden vuoden ehdon täyttävä laitteiden asentaminen ulkomailla lasketaan ulkomaan tuotokseksi EKT 1979:ssä mutta kotimaan tuotannoksi EKT 1995:n sääntöjen perusteella. Toisaalta kotimaisten tuottajien harjoittama rakennustoiminta, jonka tuotos on kiinteän pääoman bruttomuodostusta mutta joka ei täytä EKT 1979:n yhden vuoden ehtoa, kirjataan kotimaan talousalueen tuotokseksi EKT 1979:n sääntöjen mukaan mutta ulkomaan tuotokseksi EKT 1995:n sääntöjen mukaan. Muutoksen vaikutukset tuotokseen, välituotekäyttöön ja bruttolisäarvoon on merkitty taulukkoon 1.

Koska kyseisiin taloustoimiin liittyy sekä kotimaisten institutionaalisten tuottajayksiköiden asennus- ja rakennustoimintaa ulkomailla että ulkomaiden institutionaalisten tuottajayksiköiden asennus- ja rakennustoimintaa kotimaan talousalueella, nettovaikutuksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

Menojen osalta opiskelijoiden uudenlainen käsittely vaikuttaa kotitalouksien kulutukseen. Muutoksia tasapainottavat muutokset tuonnissa ja viennissä. Asennuspalveluiden ja ulkomailla tapahtuvan rakennustoiminnan uudenlainen käsittely vaikuttaa palveluiden vientiin ja tuontiin. Nettovaikutuksen etumerkki riippuu jälleen kunkin maan tilanteesta.

Tulojen osalta sekä asennuspalveluiden että ulkomailla tapahtuvan rakennustoiminnan uudenlainen käsittely vaikuttaa todennäköisesti merkittävästi palkansaajien korvauksiin ja toimintaylijäämään. Koska kyseiset taloustoimet suuntautuvat sekä ulkomaille että ulkomailta kotimaahan, nettovaikutuksen etumerkki määrittyy kunkin tilanteen mukaan.

Suhteessa siirtymiseen BKT:sta BKTL:oon asennuspalveluiden ja ulkomailla tapahtuvan rakennustoiminnan uusi käsittely vaikuttaa palkansaajien korvauksiin ja omaisuustuloihin samalla tavoin kuin edellä tulojen näkökulmasta mainittiin.

Merkille pantavaa on, että siinä missä EKT 1995 suhtautuu bruttokansantulon (GNI) tasolla neutraalisti siihen, perustavtko kotimaiset institutionaaliset tuottajayksiköt nimellisen kotimaisen yksikön ulkomailla tapahtuvan rakennustoiminnan vuoksi vai eivät, ellei oteta huomioon kiinteän pääoman sijoittamista rakennustyömaalla käytettäviin koneisiin ja laitteisiin, tilanne saattaa EKT 1979:n kohdalla olla toinen. EKT 1979:n periaatteiden mukaan neutraalisuus riippuu suorien ulkomaisten sijoitusten jakamattomien tuottojen erilaisesta käsittelystä näissä kahdessa järjestelmässä. Koska yritysten, joiden taloudellisen mielenkiinnon keskus ei ole rakennustyömaan sijaintivaltion talousalueella, on kotiutettava kaikki jakamattomat tuotot yhden vuoden kuluessa, jakamattomien tuottojen ongelma rajoittuu päätökseen, kirjataanko tietty ulkomaisesta rakennustoiminnasta syntynyt toiminnan (netto)ylijäämä vuodelle t-1 vai vuodelle t.

Kiinteän pääoman kuluminen, joka muodostaa osan toiminnan bruttoylijäämästä, kirjataan siinä maassa, jonka katsotaan olevan tuottajan kotimaa, ja se lasketaan siten osaksi kyseisen maan BKT:ta/BKTL:a. Kiinteän pääoman kulumisen laskeminen yksittäisille rakennushankkeille saattaa käytännössä olla vaikeaa, joten kiinteän pääoman kulumisen kirjataan käytännössä koneiden ja laitteiden omistajan kotimaassa.

Kysymys kuuluu siis, voidaanako nimellisen kotimaisen yksikön perustamiseen tai perustamatta jättämiseen ulkomaisen rakennustoiminnan vuoksi suhtautua käytännössä BKTL:n kannalta neutraalisti vai ei.

Pahimmassakin tapauksessa asia vaikuttaa ainoastaan kirjausajankohtaan eli BKTL:n jakautumiseen perätiäisten vuosien ajalle edellyttäen tietenkin, että kaikki taloustoimet on kirjattu tileihin oikein.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että valtiossa A sijaitseva yritys toteuttaa valtiossa B alle vuoden mittaisen rakennushankkeen, joka on arvoltaan 1 000, vaatii välituotekäyttöä 200 ja palkansaajien korvauksia 400. Rakennustyömaalla työskentelee ainoastaan sellaisia työntekijöitä, joiden kotipaikka on valtiossa A, ja kaikki rakennusaineet hankitaan valtiosta B. EKT 1995:n periaatteiden mukaan rakennustyömaan katsotaan olevan valtiossa B sijaitseva nimellinen kotimainen yksikkö, kun taas EKT 1979:n periaatteiden mukaan mitään sellaista yksikköä ei luoda. Yritys kotiuttaa toimintaylijäämän kokonaisuudessaan valtioon A kyseisen tilinpitokauden aikana.

Jäljempänä olevissa taulukoissa esitetään vaikutukset valtion A tileihin. Vaikutukset valtiossa B ovat symmetrisiä. Huomaa, että BKTL:n neutraalisuus edellyttää toimintaylijäämän siirtoa saman tilinpitokauden aikana.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 - 1 000	P20 - 200
P60 - 200	P50 - 1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 - 200	P10 - 1 000	R10 - 400	N1 - 800		N2 - 400
					R10 (res.) - 400
					R10 (nres) + 400
N1 - 800		N2 - 400		N3 + 0	R40 + 400

res. = residentti
nres = ei-residentti

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 + 0	N3 + 0	N5 + 0	N4 + 0		N5 + 0

2. Välilliset rahoituspalvelut (FISIM)

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
FISIM	325 c)	Liite I

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:ssä päätös FISIMin kohdentamisesta käyttäjiin on jätetty avoimeksi. Neuvosto tekee asiasta päätöksen vuoden 1997 loppuun mennessä. EKT 1979:ssä kaikki välilliset rahoituspalvelut sijoitetaan perinteiseen tapaan omaan erityisyksikköön. Sekä EKT 1979 että EKT 1995 antavat selkeät ohjeet FISIMin käsittelystä. Kyseessä on selkeä muutos FISIMin kohdentamisessa (jos päätös vahvistetaan), ja se vaikuttaa BKTL:oon.

Muutoksen seuraukset

Jos EKT 1995:ssä päätetään olla kohdentamatta välillisiä rahoituspalveluita käyttäjiin, BKTL- kyselylomakkeeseen ei aiheudu muutoksia. Jos sen sijaan välilliset rahoituspalvelut päätetään kohdentaa käyttäjiin, päätöksellä on merkittäviä seurauksia koko tilinpitojärjestelmään.

Tuotannon osalta välituotekäyttö vähenee kotimaassa tuotettujen välillisten rahoituspalveluiden osuuden verran, joka kohdennetaan sen sijaan loppukäyttöön, ja kasvaa tuotujen välillisten rahoituspalveluiden osuuden verran, joka käytetään välituotekäyttönä. Koska muutoksen seuraukset ovat toisilleen vastakkaisia, välituotekäyttöön ja bruttolisäarvoon aiheutuvan muutoksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää. Ääritapauksissa tuontipalvelujen vaikutus saattaa olla vallitseva. Käytännössä tuonnin vaikutus on useimmiten luultavasti merkityksetön kotimaiseen tuotantoon verrattuna, mistä aiheutuu välituotekäytön väheneminen ja bruttolisäarvon kasvaminen.

Menojen osalta kaikki loppukulutukseen liittyvät kohdat muuttuvat positiiviseen suuntaan. Kollektiivisen kulutuksen kasvu johtuu yleisten julkisyhteisöjen tuottajien sekä yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen välituotekäytön lisääntymisestä, joka taas kasvattaa kustannusten summaksi arvotettavaa tuotosta ja siten kollektiivista kulutusta. Myös tavaroiden ja palveluiden tuonti ja vienti ja niiden tase muuttuu, koska kansainvälisten lainojen ja talletusten korot ovat välillisten rahoituspalveluiden osa. Sekä tuonti että vienti kasvavat, mutta vaikutusta niiden taseeseen ei voida ennalta määrittää. Sen vuoksi vaikutusta BKTL:oon ei voida ennalta määrittää, mutta käytännössä se on Euroopan alueella epäilemättä positiivinen.

Tulojen osalta vaikutuksia on vain toiminnan bruttolijäämään. FISIMin tuonnin vuoksi nettovaikutuksen etumerkkiä ei senkään osalta voida ennalta määrittää, mutta vaikutus tulee olemaan positiivinen lukuun ottamatta joitakin ääritapauksia, joiden todennäköisyys Euroopan unionin alueella on pieni.

Suhteessa **siirtymiseen BKT:sta BKTL:oon** ulkomailta saatu omaisuustulo vähenee ulkomaalaisille myönnettyjen lainojen osuudella, jonka katsotaan nyt olevan palvelun vientiä (FISIM). Vastaavasti ulkomaille maksettu omaisuustulo kasvaa ulkomaalaisten tekemien talletusten osuudella, jonka katsotaan nyt olevan palvelun vientiä. Välillisten rahoituspalveluiden tuontiin sovelletaan vastaavaa periaatetta. Lähtöajatuksena tietenkin on, että maksuvirrat ulkomaille ja ulkomailta säilyvät ennallaan. Lähtöajatuksena tietenkin on, että maksuvirrat ulkomaille ja ulkomailta säilyvät ennallaan. Koska lainoihin ja talletuksiin liittyy vastakkaisia vaikutuksia, nettovaikutusta omaisuustuloon ei voida määrittää ennalta. Tärkeää on kuitenkin havaita, että seuraukset FISIMin kohdentamisesta ulkomailta saadun ja ulkomaille maksetun omaisuustulon taseeseen tasapainottavat täsmälleen vaikutuksen viennin ja tuonnin taseeseen.

Kaiken kaikkiaan vaikutusta BKT:seen ei voida määrittää ennalta, mutta se on lähes poikkeuksetta käytännössä positiivinen. Vaikutus BKTL:oon sen sijaan on varauksetta positiivinen, koska viennin ja tuonnin taseesta johtuvat vaikutukset BKT:seen tasapainottavat ulkomailta saadun ja ulkomaille maksetun omaisuustulon taseessa.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että FISIMin tuotos on arvioltaan 1 000, josta 500 menee markkinatuottajien välituotekäyttöön, 50 käytetään markkinattomien tuottajien välituotekäyttöön ja 550 kotitalouksien loppukulutukseen. Vienti on 400 ja tuonti 500. Esimerkissä oletettu FISIMin viennin ja tuonnin sekä omaisuustulon bruttovirtojen johdonmukaisuus ei välttämättä vastaa todellisuutta, mutta ainakin nettovirtojen pitäisi olla johdonmukaisia.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+ 1 050	P20	+ 550
P60	+ 500	P3B	+ 600
		P50	+ 400

Tuotantotili**Tulonmuodostustili****Tulonjakotili**

Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit	
P20	+ 550	P10	+ 1 050	N2	+ 500	N1	+ 500	R40	- 500	N2	+ 500
N1	+ 500							N3	+ 600	R40	- 400

Tulonkäyttötili**Pääomatili****Ulkomaiden tili**

Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit	
P3A	+ 600	N3	+ 600	N5	+ 0	N4	+ 0			N5	+ 0
N4	+ 0										

3. Vakuutukset*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Vakuutukset	315 k)	3.63, liite III

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:ssä määritellään vakuutuspalveluiden tuotos seuraavasti:

Todelliset ansaitut vakuutusmaksut plus vakuutusmaksutäydennykset miinus erääntyneet korvaukset miinus vahinko- ja säästövakuutusten teknisten varausten kasvu (plus vähennys).

EKT 1995:ssä ei mainita kohtaa "vakuutetuille voitonjakona maksetut lisämaksut". Ne on katsottava korvauksiksi, ellei niitä makseta takaisin vakuutukseen varsinaisen maksettavan vakuutusmaksun tai maksuosuuden lisäksi maksettavien vakuutusmaksutäydennysten ja lisämaksuosuuksien muodossa.

Kaikki nimelliset hallussapitovoitot ja -tappiot jätetään huomiotta, kun mitataan vakuutusteknisen vastuuvelan sijoittamisesta ja osittain omien varojen sijoittamisesta, silloin kun käytettävissä ei ole yksityiskohtaisia tietoja varoista, joista omaisuustulo on peräisin. Jos sijoituslähteet ovat eroteltavissa, ei ole tarpeen arvioida omien varojen sijoittamisesta kertyvää omaisuustuloa. Siinä tapauksessa tämä sääntö ei enää ole tarpeen.

Kohdassa 4.68 määrätään jaettavaksi koko omaisuustulo, joka on osittain peräisin vakuutusteknisen vastuuvelan sijoittamisesta ja osittain omien varojen sijoittamisesta, silloin kun käytettävissä ei ole yksityiskohtaisia tietoja varoista, joista omaisuustulo on peräisin. Jos sijoituslähteet ovat eroteltavissa, ei ole tarpeen arvioida omien varojen sijoittamisesta kertyvää omaisuustuloa. Siinä tapauksessa tämä sääntö ei enää ole tarpeen.

EKT 1979:ssä niiden tuotos määritellään varsin erilaisin käsittein seuraavasti:

Summa, jolla ansaitut bruttovakuutusmaksut ylittävät yhteenlaskettuna: erääntyneet korvaukset plus vakuutetuille voitonjakona maksetut lisämaksut plus todelliset vahinkovakuutusrahastojen ja säästövakuutusrahastojen muutokset miinus vakuutuksenhaltijoille kertyneet laskennalliset korot miinus realisoituidut pääomavoitot, jotka on todellisuudessa jaettu.

— Laskennalliset korot vastaavat vakuutuksenhaltijoille kertyneitä laskennallisia tuloja sellaisina kun ne on kirjattu vakuutusyhtiön tileille.

Vakiintuneen kirjaamistavan aikaansaamiseksi laskennalliset korot ja reaaliset pääoma- (tai hallussapito-)voitot sisällytetään vain siinä tapauksessa, että niistä aiheutuu eroja vakuutusyhtiöiden vahinko- ja säästövakuutusrahastoihin. Realisoimattomia hallussapitovoittoa ei oteta huomioon tuotoksen arvottamisessa.

EKT 1979 edellyttää vakuutuksenhaltijoille kertyneen laskennallisen koron (eli kokonaiskoron osan, joka kohdistuu vakuutuksenhaltijoille) sisällyttämistä, kun taas EKT 1995:ssä vaaditaan kaikkien vakuutusmaksutäydennysten (eli kaiken omaisuustulon) sisällyttämistä. Vakuutuspalveluiden tuotos kasvaa siis vakuutusmaksutäydennysten ja vakuutuksenhaltijoille kertyneen laskennallisen koron eron verran.

Muutoksen seuraukset

Henki- ja vahinkovakuutuksen haltijoille tarjottujen palveluiden mittaamiseen sisällytettyjen vakuutusteknisen vastuuvelan sijoittamisesta saatujen tulojen laajuuden kasvu lisää vakuutuslaitosten tuotosta ja vakuutuksenhaltijoiden kuluttamien palveluiden arvoa.

Jäljempänä seuraava analyysi perustuu oletukseen, että vahinkovakuutukset eivät sisällä vakuutusrahastoja ja säästövakuutusrahastoja. Siinä tapauksessa vahinkovakuutuspalveluiden arvo on yhtä suuri kuin bruttovakuutusmaksut miinus korvaukset. Jos vahinkovakuutus poikkeuksellisesti johtaa vakuutusrahastoihin yms., muutos on monimutkaisempi.

Tuotannon osalta siirtyminen EKT 1995:n määritelmiin lisää tuotosta ja välituotekäyttöä. Suljetussa taloudessa muutoksen vaikutus lisäarvoon on väistämättä positiivinen, mutta avoimessa taloudessa vakuutuspalveluiden tuonti voi periaatteessa kääntää vaikutuksen talouden kokonaislisäarvoon negatiiviseksi. Muutoksen esimerkki on siis ennalta määrittelemätön, mutta käytännössä se on lähestulkoon varmasti positiivinen kotimaisen vakuutustuotannon johtavan aseman vuoksi.

Menojen vuoksi kaikki loppukulutukseen liittyvät kohdat muuttuvat positiiviseen suuntaan, koska kotitalouksien loppukulutus ja markkinattomien palveluiden tuottamiseen kohdistunut välituotekäyttö kasvavat vakuutusmaksutäydennysten verran, jolloin nettovaikutus viennin ja tuonin taseeseen jää tuntemattomaksi.

Tulojen osalta muutos vaikuttaa toiminnan bruttolijäämään. Jos ei oteta huomioon ulkomaisia vakuutustaloustoimia, vaikutus on ilman muuta positiivinen. Kuten edellä mainittiin, ulkomaisten taloustoimien vaikutusta muutoksen etumerkkiin ei voida ennalta määritellä.

Suhteessa **siirtymiseen BKT:sta BKTL:oon** vakuutusten vientiin ja tuontiin liittyvät vakuutusmaksutäydennykset ovat periaatteessa omaisuustuloa vastaavasti ulkomaille ja ulkomailta. Tilanteessa heijastuu se, että EKT 1995:ssä vakuutuksenhaltijat saavat ensin vakuutusmaksutäydennysten muodossa palautusta sijoituksistaan ja maksavat saamansa vakuutusmaksutäydennykset sen jälkeen takaisin vakuutuksenantajille maksuksi vakuutuspalveluista. Mahdolliset BKT:seen kohdistuvat vaikutukset, joita vakuutusmaksutäydennysten vaikutus viennin ja tuonin taseeseen saattaa aiheuttaa, tasapainottuvat siten vaikutukselta omaisuustuloon siirryttäessä BKT:sta BKTL:oon, joten vaikutus BKTL:oon jää kiistatta positiiviseksi.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että vahinkovakuutusten vakuutusmaksutäydennysten kokonaisarvo on 1 000, josta 550 liittyy markkinatuottajiin, 50 markkinattomiin tuottajiin ja 400 kuluttajiin. Vakuutuspalveluiden vientiin ja tuontiin liittyviä vakuutusmaksutäydennyksiä ei ole.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 +1 050	P20 +600 P3B +450

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 +600 N1 +450	P10 +1 050	N2 +450	N1 +450	N3 +450	N2 +450

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +450 N4 +0	N3 +450	N5 +0	N4 +0		N5 +0

4. Ulkomaisten suorien sijoitusten uudelleensijoitetut tuotot

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Uudelleensijoitetut tuotot	427.2	4.64

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:n mukaan suorien sijoitusten uudelleensijoitetut tuotot kirjataan omaisuustuloksi. EKT 1979:ssä sen sijaan ei sisällytetä suorien sijoitusten uudelleensijoitettuja tuottoja omaisuus- ja yrittäjätulon soveltamisalaan. Ohjeiden välillä vallitsee siis selkeä ristiriita.

Muutoksen seuraukset

Tämä käsitteellinen muutos ei vaikuta BKT:seen, mutta ulkomailta saatujen ja ulkomaille maksettujen omaisuus- ja yrittäjätulojen virtojen kautta sillä on vaikutuksia BKTL:oon.

Siirryttäessä BKT:sta BKTL:oon ulkomailta saatu ja ulkomaille maksettu omaisuustulo ja yrittäjätulo muuttuvat molemmat positiivisesti. Taseen etumerkkiä ja siten nettovaikutusta BKTL:oon ei voida ennalta määrittää.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että kansantalous on tietyn tilinpitokauden aikana uudelleensijoittanut suorien ulkomaisten sijoitusten tuottoja arvosta 1 000 ja että ulkomaat ovat uudelleensijoittaneet kotimaan talouteen tuottoa yhteisarvosta 800.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
				R40 +800 N3 +200	R40 +1 000

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 +200	N3 +200	N5 +200	N4 +200		N5 +200

5. Korot

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Kirjausajankohta	708	4.50

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:n mukaan korko kirjataan silloin, kun se erääntyy. EKT 1995:n mukaan se sen sijaan kirjataan sitä mukaa kuin sitä kertyy. Erotus aiheutuu siis korosta, jota on kertynyt mutta joka ei ole vielä erääntynyt maksettavaksi. Ohjeet ovat keskenään selkeästi ristiriitaiset.

Muutoksen seuraukset

Tämä käsitteellinen muutos ei vaikuta BKT:seen muuten kuin FISIMien kautta siinä tapauksessa, että se päätetään kohdentaa välillisiin rahoituspalveluihin. BKTL:oon muutos kuitenkin vaikuttaa suoraan, koska sillä on vaikutusta ulkomailta saatuun ja ulkomaille maksettua omaisuus- ja yrittäjätuloon.

Siirryttäessä BKT:sta BKTL:oon sekä ulkomailta saatu että ulkomaille maksettu omaisuustulo muuttuu positiivisesti tai negatiivisesti kunkin valtion tilanteesta riippuen. BKTL:oon aiheutuvan nettovaikutuksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

Numeerinen esimerkki

Tapaus on yhdenmukainen selvästi alihintaisten ja indeksisidonnaisten joukkovelkakirjojen kohdalla esitetyn esimerkin kanssa.

6. Viljeltyjen kasvien luonnollinen kasvu

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Kirjausajankohta	349, 352	3.58

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:n mukaan viljeltyjen kasvien tuotos kirjataan silloin, kun sato korjataan (viljankorjuun tai metsänhakuun yhteydessä). EKT 1995:n mukaan tuotos sen sijaan kirjataan sitä mukaa kuin kasvit kasvavat. Se kirjataan aluksi keskeneräisiin töihin ja korjuun jälkeen valmiiden tuotteiden varastoihin.

Muutoksen seuraukset

Neljännesvuosittaisessa kansallisessa tilinpidossa uudella kirjauskäytännöllä on kauaskantoisia vaikutuksia maataloustuotoksen kirjaamiseen kausiluontoisesti mukauttamattomille tileille. Vuotuisessa tilinpidossa vaikutukset jäävät huomattavasti pienemmiksi, ja ne ovat pääosin merkittäviä vain tapauksissa, joissa kasvien tai eläinten määrä ei ole vakio, vaan joko suurenee tai pienenee kahden perättäisen vuoden välillä.

Tuotannon osalta uusi kirjauskäytäntö merkitsee muutosta tuotokseen ja lisäarvoon, mutta niiden etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

Menojen osalta ainoa muuttuva kohta on varastot, joihin kohdistuvan muutoksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

Tulojen osalta lisäarvon muutosta vastaa muutos toiminnan bruttoylijäämässä, jonka etumerkkiä ei myöskään voida ennalta määrittää.

BKT:seen aiheutuu varmasti muutoksia, joiden etumerkkiä ei voida ennalta määrittää. Uusi kirjauskäytäntö ei aiheuta muutoksia siirtymään BKT:sta BKTL:oon, joten vaikutus BKTL:oon on sama kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että viljeltyjen metsien luonnollinen kasvu on tietyn tilinpitokauden aikana 1 000, kun taas hakatun ja myydyn puun arvo on 700.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+ 300	P42	+ 300

Tuotantotili

Käyttö		Resurssit	
N1	+ 300	P10	+ 300

Tulonmuodostustili

Käyttö		Resurssit	
N2	+ 300	N1	+ 300

Tulonjakotili

Käyttö		Resurssit	
N3	+ 300	N2	+ 300

Tulonkäyttötili

Käyttö		Resurssit	
N4	+ 300	N3	+ 300

Pääomatili

Käyttö		Resurssit	
P42	+ 300	N4	+ 300
N5	+ 0		

Ulkomaiden tili

Käyttö		Resurssit	
		N5	+ 0

7. Atk-ohjelmat ja laajat tietokannat

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Tietokoneohjelmistot	322 b) 337	3.105 b), 3.110 b), 3.114 b)

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:n mukaan tuotantotarkoituksiin hankitut atk-ohjelmat ja laajat tietokannat kirjataan kiinteän pääoman bruttomuodostuksen alaisiin aineettomiin kiinteisiin varoihin, joihin kirjataan myös kyseisten kohtien tuotanto omaan käyttöön.

EKT 1979 ei anna suoria ohjeita atk-ohjelmista ja laajoista tietokannoista aiheutuneiden menojen kirjaamiseen. Niiden osalta on nojattava kiinteän pääoman bruttomuodostuksen ja välituotekäytön soveltamisalaa koskeviin yleisiin ohjeisiin. Edellä mainitut kohdat kuuluvat seuraavasti:

Välituotekäyttö sisältää seuraavat osat: kyseisen ajanjakson aikana ostetut palvelut lukuun ottamatta ... (mainitut poikkeukset käsittelevät pääomavarojen ym. omistajanvaihdoksia sekä kuljetus- ja jakelualan palveluita).

Pääoman bruttomuodostus sisältää kiinteisiin pääomavaroihin kiinteästi liittyvien palveluiden arvon.

Ohjelmistoja koskevat EKT 1979:n ohjeet ovat siis tulkinnanvaraisia. EKT 1979:ää on yleensä tulkittu siten, että merkittävän laitehankinnan yhteydessä hankittujen ohjelmien kustannukset ovat osa pääoman bruttomuodostusta, mutta irrallisena hankittua tai kehitettyä ohjelmaa on käsitelty välituotekäyttönä. Tämä tulkinta esitetään myös kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA) vuodelta 1993 käsiteltäessä SNA 1993:n ja SNA 1968:n välisen muutoksen tulkintaa (katso SNA 1993, liite 1, kohta 67).

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta markkinatuottajien tuotos kasvaa omaan käyttöön tuotettujen ohjelmistojen ja laajojen tietokantojen verran. Välituotekäyttö pienenee pääoman bruttomuodostukseen uudelleenluokiteltujen ostettujen palveluiden verran. Seurauksena on markkinatuottajien lisäarvon suureneminen.

Markkinattomien tuottajien tuotokseen kohdistuu kaksi vastakkaista vaikutusta: vähentyminen sen seurauksena, että ostetut palvelut luokitellaan välituotekäytön sijaan kiinteän pääoman bruttomuodostukseen, ja kasvu sen seurauksena, että kiinteän pääoman (sekä ostetun että omaan käyttöön valmistetun) kulumisen lisääntyminen. Tuotokseen kohdistuvan kokonaisvaikutuksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää. Lisäarvo kasvaa, koska kiinteän pääoman kulumisen lisääntyminen.

Menojen osalta julkisyhteisöjen ja yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kollektiiviseen kulutukseen kohdistuu kaksi vaikutusta. Toisaalta kulutus muuttuu, koska markkinaton tuotos muuttuu. Toisaalta se vähenee, koska oman kiinteän pääoman muodostus lisääntyy. Kiinteän pääoman bruttomuodostus kasvaa uudelleenluokiteltujen ohjelmistohankintojen ja talon omien ohjelmien verran.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämä muuttuu saman verran kuin lisäarvo.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että markkinatuottajat hankkivat ohjelmistoja 1 000:n arvosta ja se uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä kiinteään pääomaan bruttomuodostukseen. Oletetaan lisäksi, että markkinatuottajien omaan käyttöönsä tuottamien atk-ohjelmien ja laitteiden arvo on 150. Markkinattomien tuottajien osalta 100:n arvoiset ohjelmistohankinnat uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä kiinteän pääoman bruttomuodostukseen. Lisäksi niiden omaan käyttöönsä tuottamien atk-ohjelmien ja laajojen tietokantojen arvo on 10, ja niiden atk-ohjelmiin ja laajoihin tietokantoihin liittyvän kiinteän pääoman kulumisen lasketaan olevan 50.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan. Loppukulutuksen muutos liittyy julkisyhteisöjen ja yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen ja yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kollektiiviseen kulutukseen ($-60 = -100 - 10 + 50$).

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 +100	P20 -1 100
	P3B -60
	P41 +1 260

Tuotantotili

Käyttö	Resurssit
P20 -1 100	P10 +100
N1 +1 200	

Tulonmuodostustili

Käyttö	Resurssit
N2 +1 200	N1 +1 200

Tulonjakotili

Käyttö	Resurssit
N3 +1 200	N2 +1 200

Tulonkäyttötili

Käyttö	Resurssit
P3A -60	N3 +1 200
N4 +1 260	

Pääomatili

Käyttö	Resurssit
P41 +1 260	N4 +1 260
N5 +0	

Ulkomaiden tili

Käyttö	Resurssit
	N5 +0

8. Sotilastarvikkeet*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Välituotekäyttö	323 f)	3.70 e)
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	340 c)	3.107

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:n mukaan seuraavat kohdat sijoitetaan välituotekäyttöön eikä kiinteän pääoman bruttomuodostukseen: sotilasviranomaisten tekemät kestokulutustarvikehankinnat; armeijan rakennukset (lukuun ottamatta varusmiesten asuinrakennuksia), sotilaalliset rakenteet ja muut sotilastarvikkeet.

EKT 1995:ssä sen sijaan mainitaan, että kiinteän pääoman bruttomuodostus sisältää armeijan käyttämät rakenteet ja laitteet (vastaavat kuin siviilituottajien käyttämät) kuten lentokentät, telakat, tiet ja sairaalat. Kiinteän pääoman bruttomuodostukseen ei lueta sotilasaseita ja niiden tukijärjestelmiä. Ne sisällytetään edelleen välituotekäyttöön.

EKT 1995:ssä kiinteän pääoman muodostuksen soveltamisala laajenee siis sotilaallisten kestokulutustavaroiden hankkimisen verran lukuun ottamatta aseita ja niiden tukijärjestelmiä. Koska kiinteän pääoman muodostuksen soveltamisala laajenee, myös kiinteän pääoman kulumisen soveltamisala laajenee vastaavasti.

Muutoksen seuraukset

Sotilaallisten kestokulutustavaroiden uudelleenluokittelu aseita ja niiden tukijärjestelmiä lukuun ottamatta julkisyhteisöjen markkinattoman palvelutuotannon alaisesta välituotekäytöstä kiinteän pääoman bruttomuodostukseen johtaa samalla lisäykseen kiinteän pääoman kulumisessa, joka kuuluu osana markkinattomien palveluiden tuotoksen arvottamiseen kustannusten kokonaissummana.

Tuotannon osalta tuotos vähenee, koska välituotekäyttö vähenee, mutta lisääntyy, koska kiinteän pääoman kuluminen lisääntyy. Vaikutuksen etumerkkiä ei sen vuoksi voida ennalta määrittää. Välituotekäyttö vähenee selvästi siksi, että tietyt kestokulutustavarat uudelleenluokitellaan kiinteän pääoman bruttomuodostukseen. Kiinteän pääoman kulumisessa tapahtuvan lisääntymisen seurauksena lisäarvo kasvaa.

Menojen osalta julkisyhteisöjen kollektiivinen kulutus muuttuu, mutta vaikutuksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää, koska siihen vaikuttaa kaksi erisuuntaista tekijää. Kiinteän pääoman bruttomuodostus lisääntyy kiistatta sotilastarvikkeiden uuden käsittelyn myötä.

Tulojen osalta lisääntynyt kiinteän pääoman kuluminen johtaa toiminnan bruttoylijäämän kasvuun.

Kuten tuotannon ja tulojen kohdalta selvästi ilmenee, muutoksen nettovaikutus BKT:seen on kiistatta positiivinen. Koska muutoksesta ei aiheudu seurauksia siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on sama kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että tietyn tilinpitokauden aikana sotilastarvikkeiden hankinnat, joiden arvo on 1 000, uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä kiinteän pääoman bruttomudostukseen. Lisäksi kiinteän pääoman kuluminen lisääntyy 100:lla, koska sotilastarvikkeet uudelleenluokitellaan kyseisen ja edellisten kausien aikana.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+100	P20	-1 000
		P3B	+100
		P41	+1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 -1 000	P10 +100	N2 +1 100	N1 +1 100	N3 +1 100	N2 +1 100
N1 +1 100					

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3B +100	N3 +1 100	P41 +1 000	N4 +1 000		N5 +0
N4 +1 000		N5 +0			

9. Keskeneräiset työt palvelualalla*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Kirjausajankohta	707	3.120
Varastojen muutokset	350	3.119 b)

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:ssä edellytetään, että palvelutuotos kirjataan silloin, kun tuotanto tapahtuu. EKT 1995:ssä palvelutuotanto johtaa sen vuoksi muutoksiin keskeneräisistä töistä koostuvissa varastoissa. Palveluiden käyttö kirjataan edelleen silloin, kun "lopullinen" palvelu toimitetaan käyttäjälle.

EKT 1979:ssä sen sijaan palvelutuotos kirjataan silloin, kun lopputuote toimitetaan käyttäjälle, ja siinä nimen omaan suljetaan pois palveluvarastojen olemassaolo. Järjestelmien välinen kirjausajankohdan muutos vaikuttaa ainoastaan palveluita tuottavien institutionaalisten yksiköiden tileihin. Palveluita käyttävien institutionaalisten yksiköiden tileihin muutos ei vaikuta.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta muutos vaikuttaa tuotokseen ja lisäarvoon, mutta vaikutuksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää. Välituotekäyttöön muutos ei vaikuta.

Menojen osalta ainoa muuttuva kohta on varaston muutokset, jossa vaikutuksen etumerkki riippuu tilanteesta.

Tulojen osalta lisäarvon muutosta vastaa muutos toiminnan bruttolijäämässä; muutoksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää.

BKT:seen aiheutuvan muutoksen etumerkkiä ei voida ennalta määrittää. Koska muutos ei suoraan vaikuta siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että suunnitelmien (insinöörien konsulttipalvelut), joiden arvo on 1 000, tekeminen kestää kuusi kuukautta, joista kolme osuu vuodelle t-1 ja toiset kolme vuodelle t. Suunnitelmat toimitetaan tilaajalle (palveluita käyttävälle yritykselle) maaliskuun lopussa vuonna t.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan. Vuosi t-1.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 + 500	P42 + 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 + 550	P10 + 500	N2 + 500	N1 + 500	N3 + 500	N2 + 500
Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 + 500	N3 + 500	P42 + 500 N5 + 0	N4 + 500		N5 + 0

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan. Vuosi t.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 - 500	P42 - 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 - 550	P10 - 500	N2 - 500	N1 - 500	N3 - 500	N2 - 500
Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 - 500	N3 - 500	P42 - 500 N5 + 0	N4 - 500		N5 + 0

10. Mineraalien etsintäkustannukset*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Välituotekäyttö	323 i), 324 i)	3.71 a)
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	343 a)	3.105 b)

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:n mukaan kaikki öljyn, kaasun ym. porauksen kustannukset, jotka ovat syntyneet ennen kuin päätös tietyn esiintymän hyödyntämisestä on tehty, luetaan välituotekäyttöön. Hyödyntämissä päätöksen jälkeen syntyvät kustannukset kirjataan kiinteän pääoman bruttomuodostukseen.

EKT 1995:n mukaan mineraalien etsintäkustannukset, joihin sisältyvät varsinaiset koeporaukset, ilma- ja muut tutkimukset, kuljetuskustannukset jne., ovat kiinteän pääoman bruttomuodostusta.

Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen soveltamisala laajenee siis EKT 1995:ssä ennen esiintymän hyödyntämissä päätöstä syntyneiden kustannusten verran.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta välituotekäyttö vähenee ja lisäarvo kasvaa uudelleenluokiteltujen etsintäkustannusten verran. Lisäksi bruttotuotos ja lisäarvo kasvavat omaan käyttöön suoritettujen mineraalien etsinnän verran.

Menojen osalta ainoa vaikutus on kiinteän pääoman bruttomuodostuksen lisääntyminen uudelleenluokiteltujen kustannusten ja omaan käyttöön tarkoitettujen tuotannon verran.

Tulojen osalta lisäarvon kasvu heijastuu toiminnan bruttoylijäämän vastaavana kasvuna.

Kuten kaikista kolmesta kohdasta käy ilmi, muutoksen vaikutus BKT:seen on vääjäämättä positiivinen. Koska muutos ei suoraan vaikuta siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että 1 000:n arvosta hankitut mineraalien etsintäpalvelut uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä kiinteän pääoman bruttomuodostukseen. Oletetaan lisäksi, että omaan käyttöön suoritettujen mineraalien etsinnän arvo on 500.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 + 500	P20 - 1 000
	P41 + 1 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 - 1 000	P10 + 500	N2 + 1 500	N1 + 1 500	N3 + 1 500	N2 + 1 500
N1 + 1 500					

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 + 1 500	N3 + 1 500	P41 + 1 500	N4 + 1 500		N5 + 0
		N5 + 0			

11. Pääoman kuluminen teihin, siltoihin, patoihin yms.*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Kiinteän pääoman kuluminen	403	6.03

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:n mukaan kiinteän pääoman kuluminen on laskettava kaikille uusiutuville kiinteän pääoman osille lukuun ottamatta kollektiivisessa käytössä olevia pääoman osia, joiden elinaika on määräämätön (tiet, sillat yms.)

EKT 1995:ssä sanotaan, että kiinteän pääoman kuluminen on laskettava kaikille kiinteille varoille (lukuun ottamatta eläimiä).

On siis selvää, että kiinteän pääoman muuttuvan kulutuksen soveltamisala on EKT 1995:ssä laajentunut kattamaan tiet, sillat yms.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuotos ja bruttolisäarvo kasvavat, koska kiinteän pääoman kulumisen kustannusosa kasvaa markkinattomien palveluiden tuotoksen arvottamisessa.

Menojen osalta julkisyhteisöjen kollektiivinen kulutus lisääntyy kiinteän pääoman lisäkulumisen verran.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämä lisääntyy kiinteän pääoman lisäkulumista vastaavalla määrällä.

Koska muutos ei vaikuta **siirtymään BKT:seen BKTL:n**, vaikutus BKTL:n on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen, joka puolestaan on yhtä suuri kuin kiinteän pääoman kulumisen kasvu ja siten vääjäämättä positiivinen. Edellä oletetaan, että tiet, sillat yms. kuuluvat julkishallinnon alaisille markkinattomille tuottajille. Siltä osin kuin kyseiset, kollektiiviseen käyttöön tarkoitetut varat kuuluvat markkinatuottajille, vaikutusta BKT:seen/BKTL:oon ei ole.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että julkishallinnon markkinattoman osan pääomavaroihin kuuluvien teiden, siltojen, patojen yms. pääoman kulumisen arvoksi lasketaan 1 000.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+1 000	P3B	+1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili				Tulonjakotili	
Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit	
N1	+1 000	P10	+1 000	N2	+1 000	N1	+1 000
						N3	+1 000
						N2	+1 000

Tulonkäyttötili				Pääomatili				Ulkomaiden tili			
Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit		Käyttö		Resurssit	
P3A	+1 000	N3	+1 000	N5	+0	N4	+0			N5	+0
N4	+0										

12. Julkisyhteisöjen luvat ja maksut*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Verot	417.3, 496	4.23 e) 4.80 d)
Palvelut		3.71 e), 3.76 h) 4.79 d)

Muutoksen kuvaus

On tehtävä ero toisaalta markkinatuottajien, ja mahdollisesti myös markkinattomien tuottajien, välituotekäyttöön sisältyvien yritysten lupien ja toisaalta kuluttajana toimivien kotitalouksien hankkimien lupien kuten passien ja ajokorttien maksujen ja ajokoemaksujen välillä.

Tuottajayksiköiden osalta ETK 1995:ssä rajoitetaan tuotantoon liittyvien muiden verojen kohtaan kirjattavien, julkisyhteisöille maksettujen lupien ja maksujen kirjaaminen koskemaan pienempää osaa maksuja kuin EKT 1979:ssä. Jos kyseisen luvan myöntämisen ehtona on, että julkisyhteisö suorittaa tarkastuksia käytettyjen laitteiden sopivuuden tai turvallisuuden, henkilökunnan ammattitaidon tai tuotettujen tavaroiden tai palveluiden laadun tai vaatimustenmukaisuuden suhteen, lupamaksu luetaan palvelun hankkimiseksi (paitsi jos velotettu maksu on suhteeton suoritettujen tarkastusten kustannuksiin nähden).

Kotitalouksien osalta EKT 1995:ssä noudatetaan samanlaista käytäntöä lukuun ottamatta käyviä tulo- ja varallisuusveroja sekä erilaisia lupamaksuja. Ne luetaan sen sijaan julkisyhteisöille suoritetuiksi palvelumaksuiksi.

Muutoksen seuraukset

Tiettyjen julkisyhteisöille suoritettujen maksujen luokituksen muutos johtaa luultavasti joidenkin valtion omistamien tuottajayksiköiden uudelleenluokitteluun markkinattomista tuottajista markkinatuottajiksi. Seuraavassa kuvataan, mitä seurauksia markkinattomana tuottajana säilyvälle yksikölle maksettujen verojen ym. palveluista suoritettujen maksujen uudelleenluokittelusta aiheutuu. Seurauksia, joita aiheutuu uudelleenluokittelusta markkinatuottajista markkinattomiksi ja päin vastoin, käsitellään kohdassa 2.19.

Tuotannon osalta tuotos ei muutu, koska markkinattoman tuottajan tuotos arvotetaan kustannusten kokonaissummaksi. Välituotekäyttö kasvaa maksujen yms. verran, jotka uudelleenluokitellaan "muista tuotantoon liittyvistä veroista (R222)" välituotekäyttöön, eli niiden julkisyhteisöille maksettavien lupamaksujen verran, jotka tuottajat maksavat. Lisäarvo vähenee vastaavalla summalla.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus kasvaa kuluttajana toimivien kotitalouksien maksamien lupamaksujen verran, jotka uudelleenluokitellaan "käyvästä tulo- ja varallisuusveroista yms." palveluiden hankkimiseen. Julkisyhteisöjen kollektiivinen kulutus vähentyy myynnin lisääntymisen verran. Toisaalta yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kollektiivinen kulutus lisääntyy, sillä markkinattomat tuottajat saattavat joutua maksamaan osan kyseisistä maksuista, jolloin välituotekäyttö lisääntyy, mutta sen vastavoimana tuotannon verotus vähenee. Vienti ja tuonti lisääntyy siinä määrin kuin kotimaan asukkaat maksavat lupamaksuja ulkomaisille julkisyhteisöille ja ulkomaiset kotimaan julkisyhteisöille.

Tulojen osalta tuotannon verotus (R222) alenee saman verran kuin lisäarvokin.

Kaiken kaikkiaan BKT:seen kohdistuvan vaikutuksen etumerkki on kiistatta negatiivinen olettaen, että osa lupamaksuista menee välituotekäyttöön. Koska muutos ei vaikuta siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että lupamaksut, joiden kokonaisarvo on 1 000, uudelleenluokitellaan veroista ym. julkisyhteisöjen markkinattomien tuottajien maksuiksi. Kokonaissummasta 500 liittyy kuluttajana toimivien kotitalouksien suorittamiin maksuihin, jotka uudelleenluokitellaan kohdasta R69, ja 500 liittyy tuottajien maksamiin lupamaksuihin, jotka uudelleenluokitellaan kohdasta R222. Maksut eivät koske julkisyhteisöjen markkinattomia tuottajia eikä voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
	P20 + 500
	P3B - 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 + 500		R20 - 500	N1 - 500		N2 + 0
N1 - 500		N2 + 0		N3 - 500	R20 - 500

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A - 500	N3 - 500	N5 + 0	N4 + 0		N5 + 0
N4 + 0					

13. Omaa loppukäyttöä varten olevan tuotoksen ja vapaaehtoistyön tuotoksen arvottaminen*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Tuotantorajat	306	3.08
Tuotoksen arvottaminen	315, 628	3.49, 3.52

Muutoksen kuvaus

Tässä kohdassa käsitellään kahta muutosta.

Ensimmäinen käsitteellinen muutos on toiminnan nettoylijäämän sisällyttäminen mahdollisuuksien mukaan aina omaan käyttöön suoritettavan tuotannon arvottamiseen. EKT 1979:n mukaan mitään sellaista toiminnan ylijäämää ei kirjata.

Toinen muutos käsittelee vapaaehtoistoiminnan tuotoksena syntyviä kiinteitä varoja. EKT 1995:ssä täsmennetään, että tuotoksen arvon arviointiin on sisällytettävä arvio käytetyn työn arvosta (joka perustuu arvioon vastaavan työvoiman palkkaamisen kustannuksista). EKT 1979:ään ei sisällynyt mitään vastaavaa vaatimusta.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta markkinatuottajien tuotos ja lisäarvo lisääntyvät omaan käyttöön suoritettavan tuotannon arvon lisääntymisen verran, joka taas on seurausta omaan käyttöön suoritettavan tuotannon arvottamisesta perushinnoin kustannusten kokonaissumman sijaan. Tuotos ja lisäarvo lisääntyvät myös yhteisöjen rakennustoiminnassa käytetyn vapaaehtoistyövoiman arvon verran, jota EKT 1979:ssä ei otettu huomioon.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus samoin kuin kiinteän pääoman bruttomuodostus kasvavat (jälkimmäinen kasvaa molempien käsitteellisten muutosten seurauksena). Julkisyhteisöjen ja yksityisten, kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen loppukulutus vähenee, kun kyseessä on omaan käyttöön tapahtuva pääoman muodostus.

Tulojen osalta palkansaajakorvaukset nousevat siltä osin, kuin tuotos omaan käyttöön liittyy palkansaajille maksettuihin luontoismuotosiin korvauksiin. Lisäksi markkinatuottajien toiminnan bruttoylijäämä lisääntyy siten, että se vastaa sitä osaa tuotoksesta omaan käyttöön, jota käytetään kotitalouden omien tuotteiden loppukäyttönä (lukuun ottamatta luontoismuotoisia palkansaajakorvauksia) ja kiinteän pääoman bruttomuodostuksena. Vapaaehtoistyön tuotoksen osalta myös toiminnan ylijäämä (sekatalo) kasvaa käytetyn vapaaehtoistyövoiman arvon verran.

Vaikutus BKT:seen on selvästi positiivinen. Muutos vaikuttaa siirtymään BKT:sta BKTL:oon vain ulkomailta saatujen ja ulkomaille maksettujen palkansaajien luontoismuotoisten korvausten osalta ja on siten käytännössä yleensä muuttumaton. Edellyttäen, että kyseinen vaikutus on merkityksetön, myös vaikutus BKTL:oon on positiivinen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan ensinnäkin, että omaan käyttöön suoritettujen tuotannon uudet arvotusperiaatteet merkitsevät EKT 1979:ään verrattuna tuotoksen kasvua arvosta 1 000, josta 100 vastaa luontoismuotoisia palkansaajakorvauksia, 400 kotitalouksien omien tuotteiden loppukulutusta ja 500 markkinatuottajien omaan käyttöön tapahtuvaa pääoman muodostusta.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 + 1 000	P3B + 500 P41 + 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 + 1 000	P10 + 1 000	R10 + 100 N2 + 900	N1 + 1 000	N3 + 1 000	N2 + 900 R10 + 100

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A + 500 N4 + 500	N3 + 1 000	P41 + 500 N5 + 0	N4 + 500		N5 + 0

Oletetaan lisäksi, että vapaaehtoistyön synnyttämien kiinteiden varojen uusien arvotusperiaatteiden soveltamisesta saatava arvio työvoiman arvosta on 800.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 + 800	P41 + 800

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 + 800	P10 + 800	N2 + 800	N1 + 800	N3 + 800	N2 + 800

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 + 800	N3 + 800	P41 + 800 N5 + 0	N4 + 800		N5 + 0

14. Tuotantohyödykkeiden arvokynnys*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Väliuotetekäyttö	323 d)	3.70 e)
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	340 a)	3.108 a)

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:ssä kynnys vähäarvoisten kestokulutushyödykkeiden sisällyttämiselle kiinteän pääoman bruttomuodostukseen oli 100 ecua vuoden 1970 hinnoilla, kun taas EKT 1995:ssä kynnys on 500 ecua vuoden 1995 hinnoilla. Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa uusi kynnys merkitsee kynnyksen todellisen arvon nousua, jonka seurauksena aiempaa useampia pieniä tuotantohyödykkeitä käsitellään väliuotekäyttönä.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta markkinatuottajien kohdalla väliuotekäyttö kasvaa ja lisäarvo vastaavasti pienenee. Siten markkinatuotantoon liittyvä lisäarvo pienenee. Markkinattomien tuottajien osalta taas bruttolisäarvo pienenee vastaten kiinteän pääoman vähäisempää kulumista, joka puolestaan johtuu kiinteän pääoman bruttomuodostuksen vähenemisestä.

Menojen osalta kiinteän pääoman bruttomuodostus vähenee. Lisäksi julkisyhteisöjen kollektiiviseen kuluutukseen kohdistuu kaksi vastakkaista vaikutusta: toisaalta markkinattomien tuottajien väliuotekäyttö lisääntyy kiinteän pääoman bruttomuodostuksen vähenemisen verran, mutta toisaalta kiinteän pääoman kuluminen vähenee.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämä vähenee määrällä, joka vastaa markkinatuottajien lisäarvon ja markkinattomien tuottajien kiinteän pääoman kulumisen yhteenlaskettua vähennystä.

Kuten tuotannon ja tulojen kohdalla ilmenee, vaikutus BKT:seen on kiistatta negatiivinen. Koska kynnyksen muutoksella ei ole vaikutusta **siirtymään BKT:sta BKTL:oon**, vaikutus BKTL:oon on samansuuruinen kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että markkinatuottajien suorittamat tuotantohyödykehankinnat, joiden arvo on 900, uudelleenluokitellaan pois kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta. Oletetaan lisäksi, että markkinattomien tuottajien suorittamat hankinnat, joiden arvo on 100, uudelleenluokitellaan vastaavasti ja että uusi kynnys johtaa markkinattomien tuottajien osalta kiinteän pääoman kulumisen vähentymiseen 90:n arvosta.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 +10	P20 +1 000
	P3B +10
	P41 -1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 +1 000	P10 +10	N2 -990	N1 -990	N3 -990	N2 -990
N1 -990					

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +10	N3 -990	P41 -1 000	N4 -1 000		N5 +0
N4 -1 000		N5 +0			

15. Markkinoiden/markkinattomuuden edellytykset*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Markkinatuottajat	315	3.24
Markkinatuotos	305, 308	3.17
Markkinattomat tuottajat	317	3.26
Markkinaton tuotos	312	3.23

Muutoksen kuvaus

Säännöt, joiden perusteella tuottajayksiköt luokitellaan markkinatuottajiksi tai markkinattomiksi tuottajiksi, on kokonaan uudistettu.

EKT 1979:ssä luokittelun perustana on kolme palveluiden luetteloa, joista ensimmäiseen sisältyvät tuotokset luokitellaan aina markkinapalveluiksi, toiseen sisältyvät tuotokset aina markkinattomiksi ja kolmannen tuotos markkinapalveluiksi siinä tapauksessa, että tuottajayksikkö saa varansa pääosin tuotoksensa myynnistä.

EKT 1995:ssä kaikkeen toimintaan sovelletaan samoja vaatimuksia. Esimerkiksi muut markkinattomat tuottajat määritellään paikallisiksi toimialayksiköiksi (TAY) tai institutionaalisiksi yksiköiksi, jotka tarjoavat suurimman osan tuotoksestaan ilmaiseksi tai taloudellisesti merkityksetöntä maksua vastaan (eli myyntituloilla katetaan alle 50 % tuotantokustannuksista).

Muutoksen seurauksena on, että tietty tuotantoyksikkö saatetaan EKT 1979:ssä luokitella markkinatuottajaksi mutta EKT 1995:ssä markkinattomaksi tai päin vastoin. Toiseksi markkinattoman tuotoksen arvottaminen uudistetaan EKT 1995 erityisesti tukipalkkioiden osalta (katso kohta 20 jäljempänä). Tuotoksen arvotustapa riippuu siitä, onko kyseessä markkinatuotos vai markkinaton tuotos.

Muutoksen seuraukset

Otetaan esimerkiksi tapaus, jossa tuottajayksikön luokitus muutetaan markkinatuottajasta markkinattomaksi. EKT 1979:n sääntöjen mukaan kyseinen tuottaja luokiteltiin toimialansa perusteella markkinatuottajaksi, kun taas EKT 1995:ssä sovelletaan 50 %:n sääntöä toimialasta riippumatta. Kaikki vastakkaiset uudelleenluokitukset johtavat vastaavaan mutta vastakkaiseen lopputulokseen.

Tuotannon osalta tuotos muuttuu myyntitulojen (plus valmiiden tavaroiden ja keskeneräisten töiden varastojen mahdollisten muutosten) ja tuotantokustannusten välisen erotuksen verran. Välituotekäyttö ei muutu. Lisäarvo muuttuu siten, että tuotos miinus välituotekäytön sijaan se johdetaan palkansaajakorvausten, kiinteän pääoman kulumisen ja muiden tuotantoon liittyvien verojen yhteenlasketusta summasta, josta vähennetään tuotantotukipalkkiot. Edellyttäen, että tuottaja ei täytä EKT 1995:n 50 %:n vaatimusta, vaikutus lisäarvoon on positiivinen.

Menojen osalta kollektiivinen kulutus kasvaa myyntituloista yli jäävien tuotantokustannusten verran. Muut kohdat säilyvät muuttumattomina.

Tulojen osalta muutos toiminnan bruttoylijäämässä vastaa lisäarvon muutosta vähennettynä muissa tuotantotukipalkkioissa R312 tapahtuvilla muutoksilla.

Markkinatuottajien uudelleenluokittelu markkinattomiksi johtaa BKT:een kannalta kiistatta positiiviseen lopputulokseen. Koska uudelleenluokittelua voi tapahtua kumpaankin suuntaan tahansa, kokonaisvaikutusta BKT:seen ei voida ennalta määrittää. Koska muutoksella ei ole vaikutusta siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on saman suuruinen kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että julkisyhteisön omistuksessa olevalla elokuvatuottajalla (EKT 1979:n mukaan markkinatuottaja) on myyntituloja 300:n arvosta, välituotekäyttöä 200:n arvosta, palkansaajakorvauksia 500:n arvosta, kiinteän pääoman kulumista 50:n arvosta ja muita tuotantoon liittyviä veroja 50:n arvosta. Se saa julkisyhteisöltä varoja tappioidensa peittämiseen 500:n arvosta, joka EKT 1979:n mukaan katsotaan tuotantotukipalkkioksi. Muita tulonlähteitä ei ole, eikä tuotetta mene vientiin. Siirryttäessä EKT 1995:een tuottaja uudelleenluokitellaan siten markkinatuottajasta markkinattomaksi tuottajaksi.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 + 500	P3B + 500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 + 500	P10 + 500	N2 + 0	N1 + 500 R312 - 500	R312 - 500 N3 + 500	N2 + 0
Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A + 500 N4 + 0	N3 + 500	N5 + 0	N4 + 0		N5 + 0

16. Tukipalkkiot

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Tukipalkkiot	421	4.30, 4.38 j)
Luontoismuotoiset tulonsiirrot	475	4.105 e)

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:n vaatimukset eroavat EKT 1979:ssä esitetystä (joihin luetaan myös komission päätös 93/465/ETY, Euratom⁽¹⁾), jossa selvennetään EKT 1979:ää tukipalkkioiden osalta) kahdella tavoin.

Ensinnäkin EKT 1995:ssä seuraavat eivät ole tukipalkkiota: julkisyhteisöjen markkinatuottajille suorittamat maksut, joilla korvataan kokonaan tai osittain sellaiset tavarat tai palvelut, jotka kyseiset markkinatuottajat toimittavat kotitalouksille suoraan ja yksityiskohtaisesti liittyen sosiaalisiin riskeihin tai tarpeisiin ja joihin kotitalouksilla on lakiin perustuva oikeus. Edellä mainitussa komission päätöksessä ei edellytetty sosiaalista ulottuvuutta.

Toiseksi EKT 1995:ssä markkinattomat tuottajat voivat saada muita tuotantotukipalkkioita, jos kyseiset maksut riippuvat säädöksistä, joita sovelletaan sekä markkinatuottajiin että markkinattomiin tuottajiin. EKT 1979:ssä markkinattomat tuottajat eivät voineet saada tukipalkkioita. Tällaisissa tapauksissa muutos vaikuttaa markkinattomien tuottajien tuotoksen arvottamiseen.

Muutoksen seuraukset

Oletetaan ensin esimerkiksi tapaus, jossa julkisyhteisö suorittaa tuottajille kotitalouksille toimitettuihin palveluihin liittyvän maksun, joka ei täytä EKT 1995:n sosiaalisia edellytyksiä ja joka luokiteltaisiin luontoismuotoiseksi sosiaalietuudeksi EKT 1979:n sääntöjen mukaan (sellaisena kuin ne ovat tukipalkkioita koskevalla komission päätöksellä selvennettyinä) mutta tuotetukipalkkioksi EKT 1995:n mukaan. EKT 1995:ssä nimenomaisesti edellytetään maksujen perustuvan sosiaaliseen tarkoitukseen ja yksilölliseen oikeutukseen, jotta niitä ei luettaisi vastikkeettomiksi tulonsiirroiksi tuottajille eli tukipalkkioiksi. Tukipalkkioita koskevassa komission päätöksessä, jolla selvennetään EKT 1979:ää, ei mainita sosiaalista tarkoitusta eli maksuja, joiden tarkoituksena on kattaa tietyt erityiset riskit tai tarpeet.

Tuotannon osalta tuotos ja lisäarvo alenevat edellä mainitulla tavalla uudelleenluokitellun määrän verran.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus vähenee samalla summalla.

Tulojen osalta tuotantotukipalkkiot kasvavat tuotetukipalkkioihin uudelleenluokitellun määrän verran.

Vaikutus BKT:seen ja BKTL:oon on kiistatta negatiivinen ja suuruudeltaan yhtä suuri kuin tuotetukipalkkioihin uudelleenluokitellut julkisyhteisön tulonsiirrot.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että julkisyhteisön markkinatuottajille suorittamat maksut, joiden arvo on 1 000, uudelleenluokitellaan luontoismuotoisista sosiaalietuuksista tuotetukipalkkioihin.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 224, 3.9.1993, s. 27.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 -1 000	P3B -1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 -1 000	P10 -1 000	N2 +0	N1 -1 000 R311 +1 000	R311 +1 000 N3 -1 000	N2 +0

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A -1 000 N4 +0	N3 -1 000	N5 +0	N4 +0		N5 +0

Oletetaan toiseksi, että julkisyhteisön kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille suoritamat maksut, joiden arvon on 1 000, uudelleenluokitellaan tulonsiirroista muihin tuotantotukipalkkioihin.

Tuotannon osalta tuotos ja lisäarvo alenevat uudelleenluokitellun määrän verran.

Menojen osalta kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen loppukulutus vähenee samalla summalla.

Tulojen osalta tuotantopalkkiot kasvavat tuotetukipalkkioihin uudelleenluokitellun määrän verran.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 -1 000	P3B -1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 -1 000	P10 -1 000	N2 +0	N1 -1 000 R31 +1 000	R31 +1 000 R66 -1 000 N3 -1 000	N2 +0 R66 -1 000

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A -1 000 N4 +0	N3 -1 000	N5 +0	N4 +0		N5 +0

17. Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteokset*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Tuotannon rajat	309	3.67
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	340, 398	3.105 b)

Muutoksen kuvaus

Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteosten tuottaminen kuuluu EKT 1995:ssä osaksi kiinteän pääoman bruttomuodostusta. EKT 1979:ssä kyseinen tuotos rajataan tuotannon ulkopuolelle. Jäljempänä seuraavassa kohdassa käsitellään kysymystä siitä, kuinka toimitaan kyseisiin alkuperäisteoksiin liittyvien ohjelmien kuten niiden käyttöoikeusmaksujen suhteen.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuotos kasvaa tuotettujen alkuperäisteosten arvon verran. Välituotekäyttö lisääntyy kyseiseen tuotantoprosessiin sijoitettujen panosten arvon verran, joita aikaisemmin käsiteltiin kotitalouksiin loppukulutuksena. Lisäarvo muuttuu näiden kahden kohdan välisen erotuksen verran. Etumerkkiä ei voi ennalta määrittää, mutta oletettavasti muutos tulee useimmissa tapauksissa olemaan positiivinen.

Menojen osalta kiinteän pääoman bruttomuodostus lisääntyy tuotettujen alkuperäisteosten arvon verran. Kotitalouksien loppukulutus pienenee välituotekäyttöön uudelleenluokiteltujen menojen verran.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämän muutos heijastaa lisäarvon muutosta.

Vaikka BKT:seen ja BKTL:oon kohdistuvan muutoksen etumerkkiä ei voi ennalta määrittää, näyttää varsin epätodennäköiseltä, että välituotekäytön lisäys voisi olla suurempi kuin tuotoksen lisäys. Oletuksena on siten positiivinen vaikutus sekä BKT:seen että BKTL:oon.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että tilikauden aikana suoritettiin loppuun alkuperäisteosten tuotantoa 1 000 arvosta. Tuotanto vaatii välituotekäyttöä 200:n arvosta. Palkansaajakorvauksia ei makseta. Oletetaan lisäksi, että viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteoksia ei viedä eikä tuoda.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Käyttö		Resurssit	
P10	+1 000	P20	+200
		P3B	-200
		P41	+1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö		Resurssit		Käyttö	
P20	+200	P10	+1 000	N2	+800
N1	+800			N3	+800
		N2	+800		
		N1	+800		

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö		Resurssit		Käyttö	
P3A	-200	N3	+800	P41	+1 000
N4	+1 000			N4	+1 000
		P41	+1 000		
		N5	+0		
				N5	+0

18. Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteosten käyttöoikeuksiin liittyvät palvelut*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Tuotannon rajat	309 b)	3.67
Omaisuuksien tulo	436 c)	

Muutoksen kuvaus

Viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteosten käyttöoikeusmaksut kirjataan EKT 1995:ssä palveluiden myyntiin ja ostoon. EKT 1979:ssä kyseisiä maksuja käsiteltiin omaisuustulona.

Muutoksen seuraukset

Tekijäoikeuskorvauksia maksavat yleensä kustantajat, jotka hankkivat oikeuksia käyttää taiteilijoiden yms. tekijänoikeuksia. Kyseisten palvelujen käyttö näkyy siten ennen kaikkea välituotekäytössä sekä tuonnissa ja viennissä. Jälkimmäisiä syntyy, koska ulkomaiset kustantajat hankkivat oikeuksia kotimaisten taiteilijoiden teoksiin ja päinvastoin.

Tekijänoikeuksien valvominen edellyttää taiteilijoilta yms. toisinaan välittäjän mukanaoloa, jonka tehtävänä on seurata, milloin ja missä kirjoja julkaistaan, musiikkia soitetaan ja näytelmiä esitetään. Välittäjän työpanoksesta aiheutuvat kustannukset uudelleenluokitellaan kotitalouksien loppukulutuksesta välituotekäyttöön. Sellaisia palveluita ostavat kuitenkin yleensä taiteilijoiden itsensä sijaan kustantajat, jolloin ne luokitellaan alunperinkin välituotekäyttöön.

Tuotannon osalta tuotos kasvaa käyttöoikeusmaksuihin liittyvien palvelujen myynnin sekä markkinattomien tuottajien ostamien palvelujen verran. Lisäksi taiteilijat voivat itse aiheuttaa välituotekäyttömenoja välittäjille (edustajille) maksettujen korvausten muodossa. Lisäarvo muuttuu näiden määrien välisen erotuksen verran. Etumerkkiä ei voi ennalta määrittää.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus vähenee välituotekäyttöön uudelleenluokiteltujen edustajille maksettujen korvausten verran. Lisäksi ulkomaille maksetut ja ulkomailta saadut tekijänoikeuspalvelujen korvaukset näkyvät nyt tuonnissa ja viennissä. Siinä määrin kuin tekijänoikeuspalvelujen käyttäjät ovat markkinattomia tuottajia, kollektiivinen kulutus nousee vastaavasti.

Tulojen osalta lisäarvon muutoksesta seuraa toiminnan bruttoylijäämän muutos.

Kuten kaikista kolmesta kohdasta ilmenee, BKT:seen kohdistuvan vaikutuksen etumerkkiä ei voi ennalta määrittää. Mitä tulee **siirtymään BKT:sta BKTL:oon**, alkuperäisteosten käyttöoikeusmaksut uudelleenluokitellaan ulkomaille maksetusta ja ulkomailta saadusta omaisuustulosta palvelujen tuontiin ja vientiin, jolloin vaikutus ulkomaisiin taloustoimiin on neutraali suhteessa BKT:seen. BKT:seen kohdistuvan vaikutuksen tapaan BKTL:oon kohdistuvan vaikutuksen etumerkkiä ei voi ennalta määrittää.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että kotimaiset kustantajat maksavat kotimaisille taiteilijoille maksuja kokonaisarvosta 1 000 ja että taiteilijoille ei aiheudu välituotekäyttömenoja alkuperäisteostensa käyttöoikeuden myynnistä. Oletetaan lisäksi, että kyseisten palvelujen tuonti on arvoltaan 100 ja vienti 300. Kaikki tuonnin ja viennin taloustoimet ovat taiteilijoiden itsensä sijaan kustantajien tekemiä.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan.

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+1 300	P20	+1 100
P60	+100	P50	+300

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 +1 100	P10 +1 300	N2 +200	N1 +200	R40 -100	N2 +200
N1 +200				N3 +0	R40 -300

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N4 +0	N3 +0	N5 +0	N4 +0		N5 +0

19. Autotallit

Avainsanat

	EKT 1979	EKT 1995
Laskennalliset vuokrat	315 i)	3.64

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:n mukaan asunnon omistajan kulutustarkoitukseen käyttämät autotallit lasketaan mukaan asuntopalveluiden laskennalliseen tuotokseen, vaikka autotalli sijaitsi asunnosta erillään. EKT 1979:ssä ei anneta erillisiä ohjeita kyseisten autotallien käsittelyyn. Asuntopalvelujen arvioimista koskevista periaatteista tehdyssä komission päätöksessä 95/309/EY, Euratom ⁽¹⁾ selvennetään EKT 1979:ää asuntojen osalta. Siinä määrätään, että vain kiinteästi asunnon yhteydessä olevat autotallit sisällytetään laskelmiin asuntojen todellisista ja laskennallisista vuokrista. Kulutustarkoitukseen käytettyjen, erillään asunnosta sijaitsevien autotallien osalta käytännöt ovat siten erilaiset.

Muutoksen seuraukset

Tiettyjen omistusasunnon asukkaiden omistamien autotallien laskennallisten vuokrien sisällyttäminen tuotannon alaan vaikuttaa tuotokseen, lisäarvoon, kotitalouksien loppukulutukseen ja toiminnan bruttoylijäämään.

Tuotannon osalta tuotos kasvaa omistusasunnon asukkaiden omistamien autotallien laskennallisten vuokrien verran, kun taas välituotekäyttö kasvaa kyseisten autotallien huolto- ja korjauskustannusten verran. Lisäarvo kasvaa määrien välisen erotuksen verran.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus lisääntyy laskennallisilla vuokrilla, joista on vähennetty huolto- ja korjauskustannukset.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämä kasvaa lisäarvon muutosta vastaavalla tavalla.

Olettaen, että laskennalliset vuokrat ovat aina suuremmat kuin huolto- ja korjauskustannukset, muutos tiettyjen autotallien käsittelyssä johtaa BKT:een kasvuun.

Jos ei oteta huomioon ulkomaalaisten asukkaiden omistamien autotallien vaikutuksia omaisuustuloon, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että laskennalliset vuokrat, joiden kokonaisarvo on 1 000, sisällytetään asuntopalveluiden tuotokseen ja että välituotekäyttö (juoksevat menot) on 50. Mikään autotalleista ei ole ulkomaalaisen asukkaan omistuksessa eikä asukkailla ole omistuksessaan ja käytössään autotalleja ulkomailla.

Kirjaustapa uudistetussa kansatalouden tilinpitäjärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 +1 000	P20 +50
	P3B +950

Tuotantotili

Tulonmuodostustili

Tulonjakotili

Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 +50	P10 +1 000	N1 +950	N2 +950	N3 +950	N2 +950
N1 +950		N2 +950			

Tulonkäyttötili

Pääomatili

Ulkomaiden tili

Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +950	N3 +950	N4 +0	N5 +0		
N4 +0		N5 +0			

(¹) EYVL N:o L 186, 5.8.1995, s. 59.

20. Kotitalouksien maksamat autojen rekisteröintiverot*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Verot	414	4.14
Tuoteverot	417.1	4.20 d)

Muutoksen kuvaus

EKT 1979:ssä ei anneta selkeitä ohjeita kotitalouksien maksamien autojen rekisteröintiverojen kirjaamiseen. Tuotantoon liittyvien verojen soveltamisala oli kuitenkin rajoitettu koskemaan ainoastaan tuottajayksiköiden maksamia veroja. EKT 1979:n yleinen tulkinta on, että kotitalouksien maksamat autojen rekisteröintiverot kirjataan aina kohtaan satunnaiset tulonsiirrot.

EKT 1995:n mukaan autojen rekisteröintiverot kirjataan tuoteveroihin. EKT 1995:ssä ei myöskään enää rajoiteta tuoteveroja koskemaan ainoastaan tuottajayksiköiden maksamia veroja.

Kuluttajana toimivien kotitalouksien maksamat autojen rekisteröintiverot uudelleenluokitellaan (oletetusta) kohdasta satunnaiset tulonsiirrot (R69) kohtaan tuoteverot (R221).

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuottajahintainen (EKT 1979:n käsite) tuotos ja lisäarvo lisääntyvät uudelleenluokitellun määrän verran. Perushintainen (EKT 1995:n käsite) tuotos ja lisäarvo eivät muutu.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus lisääntyy uudelleenluokiteltujen autojen rekisteröintiverojen verran.

Tulojen osalta tuotantoon ja tuontiin liittyvät verot lisääntyvät uudelleenluokitellun määrän verran.

Kaiken kaikkiaan vaikutus BKT:seen on kiistatta positiivinen. Koska muutos ei vaikuta siirtymään BKT:sta BKTL:oon, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että kuluttajien maksamat autojen rekisteröintiverot, joiden kokonaisarvo on 1 000, uudelleenluokitellaan tuoteveroihin.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit	Käyttö
P10 +1 000	P3B +1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
N1 +1 000	P10 +1 000	R221 +1 000 N2 +0	N1 +1 000	N3 +1 000	N2 +0 R221 +1 000

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +1 000 N4 +0	N3 +1 000	N5 +0	N4 +0		N5 +0

21. Luontoismuotoiset palkansaajakorvaukset*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Välituotekäyttö	324 a)	3.71 b)
Kotitalouksien kulutus	330 e), 628 alaviite 1	3.76 b)
Palkansaajakorvaukset	408 j), 409 a)	4.05, 4.06

Muutoksen kuvaus

EKT 1995 aiheuttaa kaksi muutosta.

EKT 1995:ssä luontoismuotoisiin palkansaajakorvauksiin luetaan urheilu-, viihde- ja lomapalvelut palkansaa-jille ja heidän perheelleen, kun taas EKT 1979:ssä nimenomaisesti suljetaan kyseiset palvelut luontoismuo-toisten tulojen ulkopuolelle ja määrätään ne sen sijaan kirjattavaksi työnantajien välituotekäyttöön.

Lisäksi järjestelmät suhtautuvat eri tavoin sellaisten itse tuotettujen tavaroiden ja palvelujen arvottamiseen, joita työnantajat tuottavat palkansaajilleen. EKT 1995:ssä ne arvotetaan perushinnoilla. EKT 1979:ssä niiden arvoksi kirjataan tuotantokustannusten kokonaissumma (eli tuottajan saaman voiton katsotaan aina olevan nolla).

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuotos kasvaa, kun kyseessä ovat palkansaajille tarjotut itse tuotetut tuotteet (joiden vasta-kohtana ovat muilta tuottajilta ostetut tuotteet). Välituotekäyttö vähenee, koska tietyt menoerät (hankinnat muilta tuottajilta) uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä loppukulutukseen. Lisäarvo kasvaa molempien muutosten johdosta.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus lisääntyy luontoismuotoisten tulojen arvon lisääntymisen myötä.

Tulojen osalta palkansaajakorvaukset lisääntyvät saman verran kuin kotitalouksien loppukulutus.

BKT kasvaa luontoismuotoisten korvausten lisäyksen verran. Siirtymään BKT:sta BKTL:oon vaikuttavat kaikki ulkomaille maksetut ja ulkomailta saadut luontoismuotoiset palkansaajakorvaukset, joiden vuoksi BKTL:oon kohdistuvan vaikutuksen etumerkkiä ei voi ennalta määrittää, vaikka se käytännössä onkin melko varmasti positiivinen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että palkansaajille tarjottujen omien tavaroiden ja palveluiden arvo lisääntyy 500. Oletetaan lisäksi, että tuotteet, joiden kokonaisarvo on 500, uudelleenluokitellaan välituotekäytöstä luontoismuotoisiin palkan-saajakorvauksiin. Ulkomaille maksettuihin ja ulkomailta saatuihin palkansaajakorvauksiin käsitteen vaihdos ei vaikuta.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+ 500	P20	- 500
		P3B	+1 000

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 - 500	P10 + 500	R10 +1 000	N1 +1 000		N2 +0
N1 +1 000		N2 +0		N3 +1 000	R10 +1 000

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +1 000	N3 +1 000		N4 +0		N5 +0
N4 +0		N5 +0			

22. Aineettomien valmistamattomien varojen käyttömaksut*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Aineettomat valmistamattomat varat	309 b)	7.43
Käyttömaksut	436 c)	3.70 f)

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:ssä aineettomien valmistamattomien varojen käyttöoikeuden (patentit, tuotemerkit, tekijänoikeuskorvaukset yms.) osto kirjataan tuotokseen ja myynti vastaavasti kulutukseen. EKT 1979:ssä ne luetaan omaisuustulomaksuihin.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuotos kasvaa kotimaisilta markkinatuottajilta saatujen käyttömaksujen arvon verran. Väli-tuotekäyttö lisääntyy maksujen verran, joita kotimaiset tuottajat maksavat kyseisten aineettomien varojen koti- ja ulkomaisille omistajille. Lisäarvoon kohdistuvan vaikutuksen etumerkkiä ei siten voi ennalta määrittää.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus lisääntyy niiden käyttömaksujen verran (jos niitä on), jotka kuluttajana toimivat kotitaloudet maksavat. Kollektiivinen kulutus lisääntyy maksujen määrällä, josta on vähennetty markkinattomien tuottajien saamat tekijänoikeuskorvaukset. Vienti ja tuonti lisääntyvät ulko-maille maksettujen ja ulkomailta saatujen käyttömaksujen verran.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämä muuttuu saman verran kuin lisäarvo.

Ulkomaisten taloustoimien vuoksi BKT:seen kohdistuvan vaikutuksen etumerkkiä ei voi ennalta määrittää. Siirryttäessä BKT:sta BKT:oon ulkomaille maksettava ja ulkomailta saatava omaisuustulo vähenee uudelleluokitellun palvelujen tuonnin ja viennin verran. Olettaen, että vähintään yksi kotimaisen loppukulu-tuksen osista lisääntyy käsitteellisen muutoksen seurauksena, BKT:oon kohdistuvan vaikutuksen etumerkki on positiivinen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että kotimaan asukkaat saavat käyttömaksuja 1 000 arvosta ja maksavat niitä 700:n arvosta. Markki-nattomilla tuottajilla on käyttömaksumenoja 50 eikä lainkaan tuloja. Käyttöoikeuspalvelujen viennin arvo on 500 ja tuonnin 200. Kuluttajina toimiville kotitalouksille ei aiheudu käyttömaksumenoja.

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitäjärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+1 050	P20	+700
P60	+200	P3B	+50
		P50	+500

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 +700	P10 +1 050	N2 +350	N1 +350	R40 -200	N2 +350
N1 +350				N3 +50	R40 -500

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A +50	N3 +50	N5 +0	N4 +0		N5 +0
N4 +0					

23. Leimaverot*Avainsanat*

	EKT 1979	EKT 1995
Tuoteverot	417.2	4.20
Muut tuotantoon liittyvät verot/Satunnaiset tulonsiirrot	417.3, 495	4.23

Muutoksen kuvaus

EKT 1995:n mukaan leimaverot kirjataan tuoteveroihin. EKT 1979:ssä tuottajien maksamiin leimaveroihin suhtaudutaan kuten muihin tuotantoon liittyviin veroihin R22. Kuluttajana toimivien kotitalouksien maksamien leimaverojen käsittelyyn ei anneta erityisohjeita. Muiden ohjeiden puuttuessa leimaverot kirjataan siten kohtaan satunnaiset tulonsiirrot R69.

Muutoksen seuraukset

Tuotannon osalta tuotos lisääntyy leimaverojen kokonaismäärän verran. Välituotekäyttö lisääntyy tuottajien maksamien leimaverojen verran. Lisäarvo kasvaa leimaverojen kokonaissumman ja markkinatuottajien ja markkinattomien tuottajien välituotekäyttöön kirjattujen leimaverojen välisen erotuksen verran.

Menojen osalta kotitalouksien loppukulutus lisääntyy kuluttajana toimivien kotitalouksien maksamien leimaverojen verran. Kiinteän pääoman bruttomuodostus lisääntyy siirtokustannusten leimaverojen verran.

Tulojen osalta toiminnan bruttoylijäämän muutos on samanlainen kuin lisäarvon muutos.

Vaikutus BKT:seen on kiistatta positiivinen. Koska käsitteellinen muutos ei vaikuta **siirtymään BKT:sta BKTL:oon**, vaikutus BKTL:oon on yhtä suuri kuin vaikutus BKT:seen.

Numeerinen esimerkki

Oletetaan, että leimaverot, joiden kokonaisarvo on 500, uudelleenluokitellaan tuotantoon liittyvistä veroista tuoteveroihin ja että satunnaiset tulonsiirrot, joiden arvo on 500, uudelleenluokitellaan tuoteveroihin. Tuottajien maksamista leimaveroista 250 liittyy välituotekäytön panoksiin ja 250 kiinteän pääoman bruttomuodostukseen (siirtokustannukset).

Kirjaustapa uudistetussa kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (SNA): muutokset verrattuna kirjaamiseen EKT 1979:n periaatteiden mukaan

Tavaroiden ja palveluiden tili

Resurssit		Käyttö	
P10	+1 000	P20	+ 250
		P3B	+ 500
		P41	+ 250

Tuotantotili		Tulonmuodostustili		Tulonjakotili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P20 + 250	P10 +1 000	R20 + 500	N1 + 750	N3 + 750	N2 + 250
N1 + 750		N2 + 250			R20 + 500

Tulonkäyttötili		Pääomatili		Ulkomaiden tili	
Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit	Käyttö	Resurssit
P3A + 500	N3 + 750	P41 + 250	N4 + 250		N5 + 0
N4 + 250		N5 + 0			